

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **D. H.**, zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Slezská 874/36, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2014, č. j. OAM-117/LE-BE03-HA08-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 9. 2015, č. j. 29 Az 43/2014 – 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému v záhlaví. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném v posuzované době (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

[2] Stěžovatel podal dne 6. 6. 2014 žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci správního řízení uvedl, že svou vlast opustil v roce 2002 s falešným cestovním pasem. Do České republiky přijel již bez cestovního dokladu a víza. Od té doby pobýval v České republice, ale též nelegálně v Itálii a Polsku. Protože od roku 2002 nebyl v Číně, není veden čínskými úřady jako občan. Je možné zařídit, aby ho čínské úřady opět vedly jako občana. To ovšem nepřichází v úvahu v případě jeho družky a dcery, vietnamských státních příslušnic s trvalým pobytem v České republice. Jeho cesta do Vietnamu není realizovatelná s ohledem na tamní politickou situaci, ve které Číňané zemi opouštějí, neboť to pro ně není bezpečné. V případě návratu do vlasti se obává toho, že by jeho dcera a družka zůstaly v České republice. V Číně nemá registraci v systému „hukou“ a není jejím občanem, i když má cestovní doklad. Později uvedl, že občanem Číny je.

[3] Krajský soud posoudil jako nedůvodnou žalobní námitku, že se žalovaný dostatečně nezabýval otcovstvím stěžovatele k jeho nezletilé dceři, která má v České republice trvalý pobyt. Znalecký posudek sice dokládá jeho otcovství, tato skutečnost ovšem není azylově relevantní, a soud proto nemůže vyčítat žalovanému, že se jí podrobně nezabýval. Žadatelé o azyl si nemohou bez dalšího určit stát, v němž hodlají vést společný soukromý život s příslušníky

jiných zemí. Žalovaný správně zjistil stav věci a správně vyhodnotil situaci tak, že stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu z důvodu legalizace svého dalšího pobytu v České republice.

[4] K námitce hrozby nelidského a ponižujícího zacházení v případě návratu do Číny soud uvedl, že pokud by stěžovateli hrozila sankce ve formě pokuty či zadržení po určitou dobu, jistě takovou skutečnost nelze považovat za nelidské a ponižující zacházení. Spíše by byl stěžovatel nucen dát do pořádku své doklady a místo pobytu v systému „hukou“, jak popsal žalovaný ve svém rozhodnutí. Taková záležitost nemůže představovat azylově relevantní vážnou újmu. Soud závěrem poznamenal, že stěžovatel dlouhou dobu žije na zdejším území nelegálně, nelegálně cestoval do jiných států Evropské unie a byl si tohoto faktu vědom. Je na něm, aby svůj pobyt řešil instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[6] Stěžovatel namítá, že pokud by žalovaný správně zjistil stav věci, musel by dospět k závěru, že v případě návratu by byl vystaven citelným sankcím ze strany čínských úřadů, a to přinejmenším pobytu ve vězení a konfiskací majetku. Svou domovinu totiž opustil nelegálně bez dokladů. Žalovaný by vzhledem k tomu musel rozhodnout v souladu s § 14a zákona o azylu o udělení doplňkové ochrany, neboť existují důvodné obavy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) téhož zákona. Soud sám konstatuje, že v případě návratu do Číny je možné očekávat určité sankce spočívající v zadržení po určitou dobu či pokutě. V případě zadržení je nelidské a ponižující zacházení standardem jednání čínských orgánů.

[7] Žalovaný a soud se nedostatečně vypořádaly s biologickým otcovstvím stěžovatele k jeho nezletilé dceři. To svědčí jeho silným vazbám k území České republiky, a to konkrétně k jeho družce a dceři, které zde mají povolený trvalý pobyt.

[8] Napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť není dostatečně vyvrácena argumentace použitá stěžovatelem ve správním řízení.

[9] Stěžovatel z výše uvedených důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla legalizace stěžovatelova pobytu, neboť zde chce setrvat se svou družkou a dcerou. Bude se proto muset podrobit režimu zákona o pobytu cizinců, nikoliv zákona o azylu. Doklad o otcovství dítěte není azylově relevantní. Závěrem žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[12] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

pokračování

Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního zdejší soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[13] Nejvyšší správní soud nespatřuje v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatele, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu kasačního soudu.

[14] Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[15] Stěžovatel nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku namítal zcela obecným způsobem, aniž by jakkoliv specifikoval, jakou jeho žalobní argumentací se krajský soud nezabýval. Pouze uvedl, že nebyla vyvrácena argumentace použitá ve správním řízení. Zdejší soud proto pouze obecně konstatuje, že veškerá v předchozím odstavci uvedená kritéria napadený rozsudek splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o dostatek relevantních důvodů. Je z něj zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[16] K námitce, že stěžovateli v případě návratu do domoviny hrozí závažná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (tedy mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání), je v prvé řadě nutné uvést, že v průběhu správního řízení netvrdil, že by mu v případě návratu hrozily jakékoliv sankce ze strany čínských orgánů a návratu se neobával. Teprve v řízení před krajským soudem začal uvádět, že by byl přinejmenším vězněn a jeho majetek by byl zkonfiskován. Nelze proto shledat pochybení žalovaného, který zkoumal naplnění podmínek udělení azylu pouze v mezích důvodů, pro které bylo požádáno o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení o azylově relevantních důvodech totiž leželo především na stěžovateli (viz například rozsudek zdejšího soudu ze dne 16. 9. 2005, č. j. 6 Azs 224/2004 – 37). Povinností správního orgánu není, aby existenci závažné újmy vyhledával, avšak musí v odůvodnění svého rozhodnutí uvést, že její hrozba nebyla v řízení tvrzena ani nevyšla najevo (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011 - 74, či ze dne 15. 10. 2015, č. j. 9 Azs 211/2015 - 23). Uvedené požadavky rozhodnutí žalovaného splňuje.

[17] Stěžovatel kromě konstatování, že Čínu opustil nelegálně, nijak nerozvedl, z čeho usuzuje, že by měl být v případě svého návratu přinejmenším vězněn či sankcionován konfiskací majetku, a to za situace, kdy v řízení před žalovaným takové obavy ani v náznacích neuváděl. Z obsahu správního spisu (jehož součástí je mimo jiné i výroční zpráva Human Rights Watch a zpráva Ministerstva zahraničí Velké Británie, které se obě týkající Číny) opodstatněnost takové obavy neplyne. Tvrzení o možném věznění a konfiskaci majetku je tak nejen zcela obecné, ale zůstává v rovině pouhých spekulací. Nutno podotknout, že stěžovatel ani neuvádí, že by se situace v jeho domovině vůči němu konkrétně či ve vztahu k nelegálním emigrantům obecně od konce správního řízení jakkoliv změnila. Rovněž jakkoliv nezdůvodnil, proč tyto skutečnosti začal uvádět až v řízení před krajským soudem. Způsob uplatnění této argumentace nasvědčuje spíše tomu, že byla vznesena účelově v situaci, kdy původně tvrzené důvody pro udělení mezinárodní ochrany byly posouzeny jako irelevantní.

[18] Soud se proto z výše uvedených důvodů nezabýval tím, zda by věznění či konfiskace majetku mohla být závažnou újmou ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, a to případně i ve spojení s tvrzením o nelidském a ponižujícím jednání čínských orgánů ve vztahu k zadrženým, které bylo uplatněno teprve v řízení o kasační stížnosti. Pravdivosti tvrzení o tom, že by stěžovatel měl být uvedeným sankcím vystaven, tak jak bylo obecně vzneseno, nic nenasvědčuje.

[19] Stěžovateli nelze přisvědčit ani v tom, že by sám krajský soud konstatoval, že by v případě jeho návratu mohl být zadržen či pokutován. Soud totiž pouze v reakci na žalobní tvrzení o těchto skutečnostech dovedl, že pokud by snad nastaly, nejednalo by se nelidské a ponižující jednání. Jako pravděpodobnější důsledek naopak soud vyhodnotil povinnost dát do pořádku registraci v systému „hukou“.

[20] Námitka nedostatečného vypořádání se s biologickým otcovstvím stěžovatele k jeho dceři byla vznesena rovněž zcela obecně. Není z ní tak patrné, v čem konkrétně je spatřována chybnost závěru krajského soudu o tom, že biologické otcovství stěžovatele není azylově relevantní. Zdejší soud se proto nemohl touto námitkou blíže zabývat. V této souvislosti lze pouze odkázat v obecné rovině na dřívější judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které k ochraně rodinného a soukromého života primárně slouží úprava zákona o pobytu cizinců; smysl a účel této úpravy nelze nahradit azylovým řízením (srov. např. usnesení ze dne 2. 1. 2012, č. j. 6 Azs 35/2011 – 47, ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Azs 11/2011 – 68, či ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71).

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[22] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. ledna 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu